

Uchwała nr .../.../2019

Rady Miasta Lublin

z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia przez Miasto Lublin Samorządowej Karty Praw Rodzin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6a, pkt 8 i pkt 16 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019 poz. 506 z późn. zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt. 2 Statutu Miasta Lublin, stanowiącego załącznik do uchwały Nr **609/XXVIII/2005** Rady Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Lublin (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego z 2005 r. Nr 70, poz. 1486 i Nr 162, poz. 2891 oraz z 2008 r. Nr 79, poz. 2184 i z 2019 r. poz. 182) – uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Samorządową Kartę Praw Rodzin, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, jako wyraz ochrony wartości poświadczonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w tym tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, ochrony rodziny i rodzicielstwa, prawa do ochrony życia rodzinnego, prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami oraz prawa dziecka do ochrony przed demoralizacją.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Miasta Lublin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Robert Derewiecki
Zdróżka

Tamara P. Indur
Główny Instruktor
Piotr Popid
Piotr Brz
Atencja Kuchni

SAMORZĄDOWA KARTA PRAW RODZIN

Rodzina jest fundamentem ładu społecznego i podstawową wspólnotą społeczną, która stanowi optymalne środowisko rozwoju człowieka. Jest niezbędnym oparciem dla wszystkich swoich członków, szczególnie najmłodszych i najstarszych. Żadna zbiorowość nie jest w stanie realizować dobra wspólnego bez udziału rodzin. To od ich dobrego funkcjonowania zależy nasza przyszłość.

Samorząd terytorialny jest fundamentem państwa prawnego. Stanowczo sprzeciwiamy się podważaniu na poziomie samorządowym gwarantowanych konstytucyjnie praw rodzin, w tym praw rodziców i dzieci, oraz ustrojowej pozycji małżeństwa.

Opowiadamy się po stronie wartości poświadczonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, rodziny, rodzicielstwa i macierzyństwa (art. 18), prawa do ochrony życia rodzinnego (art. 47), prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami (art. 48 ust. 1) oraz prawa dziecka do ochrony przed demoralizacją (art. 72 ust. 1).

Wzywamy wszystkie osoby, rodziny, zrzeszenia oraz samorządy, by przystąpiły do niniejszej Karty oraz przyłączyły się do obrony tych wartości, starając się zapewnić ich poszanowanie poprzez wydanie aktów prawnych i podjęcie działań wprowadzających zawarte w niej rozwiązania.

I. PRAWA RODZICÓW I DOBRO DZIECKA W SZKOLE ORAZ PRZEDSZKOLU

Konstytucyjna zasada pomocniczości „umacniająca uprawnienia obywateli i ich wspólnot” odniesiona do podstawowej wspólnoty obywateli i komórki społecznej, jaką jest rodzina, jest konkretyzowana w konstytucyjnym prawie rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Zadaniem lubelskich instytucji oświaty jest wspomaganie

wychowawczej roli rodziny w sposób, który nie koliduje z konstytucyjnymi prawami rodziców (art. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe¹).

Praktycznym wyrazem realizacji tego postulatu będzie przyjęcie przez miasto Lublin **„Kodeksu dobrych praktyk”** zawierającego zbiór wzorcowych rozwiązań pokazujących, jak **praca wychowawcza szkół może zostać zorganizowana w oparciu o zasadę ich pomocniczości wychowawczej wobec rodziny.**

W szkołach których organem prowadzącym jest miasto Lublin muszą być przestrzegane ustawowe prawa rodziców, w tym w szczególności wymóg respektowania kompetencji rady rodziców do uchwalenia programu wychowawczo-profilaktycznego oraz do wyrażania zgody na podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi i wymóg każdorazowego uzyskania zgody rodzica na udział dziecka w zajęciach nieobowiązkowych. Umożliwienie rodzicom aktywnego włączenia się w te procesy, w tym w aspekcie merytorycznym będzie przedmiotem stałej troski kadry zarządzającej placówkami oświatowymi Lublina.

Zapewnienie rodzicom możliwości weryfikacji zewnętrznych organizacji oraz materiałów używanych podczas prowadzonych przez nie zajęć nieobowiązkowych powinno następować na dwóch poziomach: zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo, poprzez radę rodziców. Dobrą praktyką będzie udostępnienie informacji zawierającej nie tylko nazwę, ale też program zajęć oraz profil takiej organizacji każdemu rodzicowi z osobna, w sposób umożliwiający zapoznanie się z treścią tych dokumentów przed zapisaniem na zajęcia. Podobny mechanizm powinien zostać zastosowany wobec wszystkich innych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły lub placówki, które wykraczają poza podstawę programową lub dotyczą zagadnień objętych podstawą programową wychowania do życia w rodzinie, w tym realizowanych w ramach grantów ze środków publicznych.

Dobrą praktyką stosowaną w lubelskiej oświacie będzie także informowanie przez szkołę rodziców o przysługujących im uprawnieniach, nawet, jeśli taki obowiązek nie wynika wprost z ustawy.

Informacje o współpracy szkół z organizacjami pozarządowymi, podawane będą w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej www.lublin.eu w specjalnie przygotowanej zakładce oświatowej oraz na stronach internetowych placówek oświatowych, gdzie wymienione będą nazwy organizacji, na działalność których wydał zgodę dyrektor,

oraz określone, jaki jest charakter i zakres ich aktywności. Dzięki takiemu rozwiązaniu rodzice będą dysponować wiedzą o funkcjonowaniu szkoły jeszcze przed podjęciem decyzji o powierzeniu jej zadań z zakresu wychowania dziecka a także mogą na bieżąco monitorować zmiany.

II. PRAWA RODZIN W POLITYCE SPOŁECZNEJ GMINY

Instrumenty polityki społecznej prowadzonej przez gminę powinny być tworzone z uwzględnieniem kontekstu praw rodziny, jej autonomii i tożsamości.

Programy współpracy miasta Lublin z organizacjami społecznymi będą uwzględniać zasadę wzmacniania rodziny i małżeństwa oraz wykluczać finansowanie projektów, które godzą w te wartości. Konieczne jest w szczególności wyłączenie możliwości przeznaczania środków publicznych i mienia publicznego na projekty podważające konstytucyjną tożsamość małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny lub autonomię rodziny. Regulaminy samorządowych konkursów dla organizacji społecznych zostaną uzupełnione o standardy wzmacniające rodzinę i małżeństwo oraz wykluczające przeznaczanie środków na działania podważające konstytucyjne fundamenty prawa rodzinnego lub godzące w prawa obywateli.

Samorządowe programy profilaktyczne, które mają na celu przeciwdziałanie przemocy i pomoc jej ofiarom, przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz realizację celów polityki zdrowotnej, będą dostosowane w taki sposób, aby uwzględniały zasadę poszanowania integralności rodziny, która może zostać uchylona tylko w sytuacjach wyjątkowych, jak zagrożenie życia lub zdrowia jej członków. W ten sposób uda się uniknąć sytuacji, gdy dochodzi do nieproporcjonalnej ingerencji w życie rodzin, w tym nawet odbierania dzieci, która nie jest uzasadniona jakimikolwiek poważnymi przesłankami.

Istniejące i tworzone projekty, regulaminy inne dokumenty z zakresu polityki społecznej muszą być weryfikowane w zakresie **wykluczenia prawnej dyskryminacji małżeństw i wychowywanych przez nie dzieci w polityce społecznej samorządu.** Nie może dochodzić do sytuacji, gdy fakt pozostawania przez rodziców w związku małżeńskim negatywnie wpływa na sytuację dziecka. Dotyczy to w szczególności dostępu do usług i świadczeń oferowanych przez gminę Lublin, których przyznanie jest uwarunkowane złożeniem oświadczenia o statusie samotnego rodzica. Już samo urealnienie tego rodzaju oświadczeń poprzez wprowadzenie znanego w polskim systemie prawnym wymogu, by

samotny rodzic przedłożył orzeczenie zasądające alimenty, może wyeliminować korzystanie z tego przywileju przez osoby nieuprawnione oraz zasadniczo ograniczyć skalę dyskryminacji małżeństw.

Ważnym elementem polityki społecznej prowadzonej przez gminę Lublin będzie także **stworzenie rozwiązań umożliwiających rodzicom wybór pomiędzy różnymi formami opieki nad najmłodszymi dziećmi. Wprowadzimy mechanizmy, które ułatwią rodzicom najmłodszych dzieci wybór pomiędzy opieką domową, instytucjonalną opieką kolektywną i innymi formami opieki nad dzieckiem, pozwalając na realizację zróżnicowanych potrzeb, jakie mają różne grupy rodziców i dzieci. Rozwiązania takie stanowiąc będą udogodnienie dla rodziców, których dzieci nie mogą korzystać z opieki kolektywnej.**

Rzeczywiste działanie organów samorządu terytorialnego jest uzależnione nie tylko od obowiązujących norm prawnych, ale także od przygotowania i wiedzy urzędników. Dlatego prowadzone będzie cykliczne szkolenie nauczycieli oraz urzędników, **w tym pracowników ośrodków pomocy społecznej, w zakresie autonomii i prawnej tożsamości rodziny, praw rodziców oraz dobra dziecka.** Uczestnikom szkoleń będzie dostarczana rzetelna i wolna od ideologii wiedza o obowiązującym prawie oraz o skutecznych metodach przeciwdziałania zjawiskom niepożądanym, w tym przemocy, uzależnieniom i innym dysfunkcjom, które mogą występować w gospodarstwach domowych i w przestrzeni publicznej, uwzględniająca aktualne badania empiryczne, które jednoznacznie potwierdzają, że silne więzi rodzinne skutecznie chronią przed przemocą.

III. PROMOCJA DOBRYCH PRAKTYK DOTYCZĄCYCH PRAW RODZIN W BIZNESIE

Dobre praktyki dotyczące praw rodziny powinny być promowane także w sektorze prywatnym. **Lublin będzie kontynuował przyjęte dotychczas programy dedykowane dorzynie a także przygotowuje i wdroży programy certyfikacji przedsiębiorców, którzy przyjęli rozwiązania sprzyjające rodzinie,** promując przyjęte w tym zakresie rozwiązania i dobre praktyki.

IV. MONITOROWANIE I EGZEKWOWANIE PRAW RODZIN

Dla realizacji praw rodziny kluczowe jest stworzenie skutecznych mechanizmów pozwalających na ich egzekwowanie.

Aby prawidłowo realizować na poziomie samorządowym prawa rodzin, konieczne w mieście Lublin zostanie powołany Rzecznik Praw Rodziny oraz stworzony samorządowy systemu zgłaszania naruszeń praw rodziny. Rzecznik będzie monitorować przestrzeganie praw rodziny przez instytucje samorządowe, w tym szkoły, oraz interweniować w sytuacjach, gdy dochodzi do ich naruszenia. Rzecznik może prowadzić infolinię lub skrzynkę kontaktową umożliwiającą przesyłanie zgłoszeń.

V. TWORZENIE PRAWA PRZYJAZNEGO RODZINIE

Znaczenie praw rodzin nie ogranicza się do rozwiązań, które są ujęte w niniejszej Karcie. Na sytuację rodziny wpływają bezpośrednio także akty prawne, których głównym przedmiotem regulacji jest inna problematyka.

Dlatego **przygotowanie każdego aktu prawa miejscowego gminy Lublin powinno poprzedzać określenie, czy wpłynie on na sytuację rodzin oraz na zakres ich praw, w tym praw rodziców i praw dzieci – zgodnie z zasadą *family mainstreaming*.** Jeśli ma to miejsce, każdorazowo należy dokonać wszechstronnej oceny skutków regulacji w tym zakresie. Niedopuszczalne jest w szczególności ograniczenie przez akt prawa miejscowego konstytucyjnych i ustawowych praw rodzin i ich członków.

Tamara P. Hudec
Olga P. Suchan
Piotr Popid
Stefan P. P. P.
Jolanta P. P.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej uchwały jest pełniejsze urzeczywistnienie odkrywanej przez ustrojodawcę w preambule Konstytucji „zasady pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot” poprzez wzmocnienie rodziny jako podstawowej wspólnoty obywateli i komórki społecznej oraz zapewnienie jej ochrony przed wpływami ideologii kwestionujących naturalną tożsamość małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, rodziny i rodzicielstwa. Prawo domagania się takiej ochrony i opieki gwarantuje również art. 18 ustawy zasadniczej. Zasada pomocniczości w odniesieniu do rodziny jest również konkretyzowana w art. 47, gwarantującym prawo do ochrony prawnej życia rodzinnego oraz art. 48 ust. 1, gwarantującym rodzicom prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Na straży prawidłowości przebiegu wychowania dziecka zgodnie z art. 72 ust. 1 Konstytucji może stanąć każdy, żądając od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed demoralizacją.

W ostatnich miesiącach podjęto próby podważenia na poziomie samorządowym tych gwarantowanych konstytucyjnie praw rodzin, w tym praw rodziców i dzieci, oraz prawnej tożsamości i ustrojowej pozycji małżeństwa. Najbardziej stanowczy sprzeciw wywołała podpisana przez Prezydenta Warszawy „Deklaracja LGBT+”, która zawiera nie tylko szereg ideologicznych postulatów naruszających standardy bezstronności światopoglądowej władz publicznych, ale też zapowiedź wprowadzenia do szkół zajęć permissywnej edukacji seksualnej według standardów WHO budzącą zasadnicze wątpliwości z perspektywy konstytucyjnej zasady ochrony dzieci przed demoralizacją. Już wcześniej podobne rozwiązania zostały w węższym zakresie wprowadzone m.in. w Słupsku i w Gdańsku. W październiku po raz trzeci wykorzystano polskie szkoły do przeprowadzenia akcji propagandowej „Tęczowy Piątek”. W tych okolicznościach konieczne jest opowiedzenie się po stronie wartości poświadczonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Może to nastąpić poprzez wprowadzenie konkretnych rozwiązań zaproponowanych w Samorządowej Karcie Praw Rodzin. Współautorami Karty są rodzicielskie i prorodzinne organizacje społeczne reprezentujące szeroką koalicję społeczną na rzecz konstytucyjnych praw rodziny – Instytut Ordo Iuris, Centrum Życia i Rodziny, Ruch 4 Marca, CitizenGo Polska, Fundacja Mamy i Taty, Konfederacja Kobiet RP, Instytut Ona i On, Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Szczęśliwy Dom” w Gdańsku, Stowarzyszenie „Dar Życia”, Stowarzyszenie Pedagogów „Natan”, Stowarzyszenie Rodzice Chronią Dzieci.

Robert Devereux
Robert Devereux

Tomáš P. Hudec
Olga P. Hudec
Piotr Popid
Piotr Bani